

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
VIEŠOJO VALDYMO GRUPĖ**

PAŽYMA

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS LABDAROS IR PARAMOS ĮSTATYMO NR. I-172 5, 9¹ IR
11 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO (toliau – projektas)
(TAP-19-1470(2); TAIS NR. 19-8748(3))**

2019-10-28 Nr.
Vilnius

Projekto rengėja: Ekonomikos ir inovacijų ministerija

Projekto tikslas: detaliau reglamentuoti bendrovių, kuriose valstybei ir (ar) savivaldybei nuosavybės teise priklausančios akcijos visuotiniame akcininkų susirinkime suteikia daugiau kaip 50 procentų balsų, ir jų patronuojamųjų akcinių bendrovių ir uždarytųjų akcinių bendrovių (toliau – valstybės ir (ar) savivaldybės bendrovės) paramos teikimą, siekiant efektyvesnės korupcijos prevencijos bei didesnio skaidrumo.

Dabartinė situacija:

- Labdaros ir paramos įstatyme nėra numatytas paramos teikimo principų, apribojimų, paramos valdymo taisyklių ir paramos teikimo turinio reikalavimų taikymas valstybės ir (ar) savivaldybės bendrovių paskesnių eilių patronuojamosioms bendrovėms. Tai sudaro prielaidas korupcijos pasireiškimo tikimybei, kai parama gali būti skiriama per valstybės ir (ar) savivaldybės bendrovių paskesnių eilių patronuojamąsias bendroves.

- Įstatyme nenumatyta, kad, prieš skirdamos paramą, bendrovės privalo įvertinti jos atitiktį valstybės pagalbos kriterijams ir paramą teiktų laikydamosi Europos Sąjungos valstybės pagalbos taisyklių. Šis reikalavimas kyla iš Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 str. ir anksčiau buvo įtvirtintas 2017 m. birželio 28 d. Vyriausybės nutarime Nr. 533 „Dėl Valstybės valdomų bendrovių paramos teikimo tvarkos aprašo patvirtinimo“.

- Labdaros ir paramos įstatyme nepakankamai reglamentuoti valstybės ir (ar) savivaldybės bendrovių ir jų paskesnių eilių patronuojamųjų bendrovių paramos teikimo viešinimo reikalavimai. Specialiųjų tyrimų tarnyba 2017-2018 m. atliko tyrimus, kurių rezultatai parodė, kad egzistuoja sisteminio pobūdžio korupcijos rizikos, susijusios su paramos teikimu viešajam sektoriui, kas reikalauja kompleksiško situacijos vertinimo ir sprendimo, apimančio tiek paramos teikimo ir informacijos apie suteiktą paramą viešinimo mechanizmo skaidrinimą.

Projekto esmė:

1. Siūloma nustatyti, kad paramos teikimo principai, apribojimai ir paramos valdymo taisyklių ir paramos teikimo turinio reikalavimai būtų taikomi ir valstybės ir (ar) savivaldybės bendrovių paskesnių eilių patronuojamosioms bendrovėms. Tai prisidėtų prie atsparumo korupcijai didinimo paramos teikimo srityje, be to, valstybės ir (ar) savivaldybės bendrovių paramos skyrimo praktika atitiktų paramos skyrimo tikslus, skaidrumo ir viešumo reikalavimus visose paskesnių eilių patronuojamose bendrovėse;

2. Nustatoma pareiga valstybės ir (ar) savivaldybės bendrovėms ir jų paskesnių eilių patronuojamosioms bendrovėms, prieš skiriant paramą, įvertinti jos atitiktį valstybės pagalbos kriterijams ir paramą teikti laikantis Europos Sąjungos valstybės pagalbos taisyklių. Europos Komisijos pranešime dėl Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo vartojamos valstybės pagalbos

sąvokos yra nurodyta, kad valstybinių įmonių ištekliai tam tikrais atvejais yra laikomi valstybiniais ištekliais pagal Sutartį, nes valstybė gali nurodyti, kaip naudoti tuos išteklius.

3. Nustatomas išsamesnis valstybės ir (ar) savivaldybės bendrovių ir jų paskesnių eilių patronuojamųjų bendrovių teikiamos paramos viešinimo reguliavimas: turi būti viešinamos valstybės ir (ar) savivaldybės bendrovės paramos valdymo taisyklės arba paramos fondo paramos valdymo taisyklės, informacija apie paramos gavėją (gavėjus), paramos tikslą, paramos sumą ir paramos teikimo laikotarpį. Taip pat nustatoma, kad interneto svetainėje turi būti paskelbta informacija apie einamaisiais metais ir ne mažiau kaip per 3 praėjusius finansinius metus suteiktą paramą.

Derinimas. Projektas teiktas išvadoms gauti Aplinkos, Energetikos, Finansų, Krašto apsaugos, Kultūros, Socialinės apsaugos ir darbo, Susisiekimo, Sveikatos apsaugos, Švietimo, mokslo ir sporto, Teisingumo, Užsienio reikalų, Vidaus reikalų bei Žemės ūkio ministerijoms, Specialiųjų tyrimų tarnybai, Lietuvos bankui, Valstybės įmonei Turto bankui ir viešajai įstaigai „Stebėsenos ir prognozių agentūra“. Aplinkos, Kultūros, Sveikatos apsaugos, Švietimo mokslo ir sporto, Užsienio reikalų, Vidaus reikalų, Žemės ūkio ministerijos, Lietuvos bankas, VĮ Turto bankas pastabų neturėjo. Į Energetikos, Finansų ir Teisingumo ministerijų pateiktas pastabas atsižvelgta.

VĮ „Stebėsenos ir prognozių agentūra“ atlikto administracinės naštos skaičiavimo rezultate nustatytas administracinės naštos dydis dėl siūlomų pakeitimų yra 2347,5 eurų.

Pirminis projekto variantas svarstytas 2019 m. spalio 1 d. Tarpinstituciniame pasitarime. Pakartotinai teikiamas projektas patikslintas pagal Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės bei Viešojo valdymo grupės pateiktas pastabas.

Atsižvelgiant į Viešojo valdymo grupės pateiktą pastabą kartu su pakartotinai teikiamu projektu buvo teikiamas protokolinio pavedimo projektas, kuriuo siūlyta pavesti Finansų ministerijai kartu su Ekonomikos ir inovacijų ministerija įvertinti Specialiųjų tyrimų tarnybos 2019 m. sausio 28 d. išvadoje Nr. 4-01-864 dėl Labdaros ir paramos įstatymo Nr. I-172 5, 11 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 91, 92 straipsniais įstatymo Nr. XIII-1955 pateikiamas Labdaros ir paramos įstatymo teisinio reguliavimo tobulinimo nuostatas ir iki 2020 m. sausio 31 d. parengti bei pateikti Vyriausybei atitinkamą Labdaros ir paramos įstatymo pakeitimo įstatymo projektą. Pakartotinai pateiktas projektas apsvarstytas 2019 m. spalio 23 d. Vyriausybės pasitarime, kuriame taip pat buvo priimtas aukščiau minėtas protokolinis pavedimas.

Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupė patikslintam projektui pastabų ir pasiūlymų neturėjo (2019 m. spalio 24 d. išvada Nr. NV-2983).

Atitikimas Vyriausybės programai. Projektas netiesiogiai prisidės prie Vyriausybės programos įgyvendinimo plano 3.3.3 darbo „Kovos su korupcija sistemos tobulinimo“ įgyvendinimo.

Projektu taip pat įgyvendinami Vyriausybės komisijos kovai su korupcija koordinuoti 2019 m. sausio 31 d. posėdžio nutarimai.

Dalykinio vertinimo išvada: Siūlome projektą teikti į Vyriausybės posėdžio B dalį.

Patarėjas

Audrius Kasinskas

Audrius Kasinskas, tel. +370 706 63733, el. p. audrius.kasinskas@lrv.lt